

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร การตอบแบบสอบถาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ พบว่า
ซิสเตอร์ผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาและคติพจน์ของคณะและ
โรงเรียน และเชื่ออย่างหนักแน่นว่า เป็นสิ่งที่ต้องรักษาไว้และทำให้เป็นจริง ให้ได้ในตัวของ
นักเรียนแต่ละคนที่อยู่ในความดูแลของพวกเขา

ซิสเตอร์ท่านหนึ่ง จากโรงเรียนวาสุเทวี กรุงเทพฯ ได้ตอบคำถาม

“ซิสเตอร์มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาอบรมของ
คณะอัครสุติน ตามปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า...

อบรมเสริมคนให้ครบ

ประสบการณ์อันสูงส่ง

ปัญญาแตกฉานมั่นคง

เสริมส่งให้เป็นคน – จนสมบูรณ์

และคติพจน์ของโรงเรียนอัครสุติน คือ “SERVIAM” (ข้าฯยินดีรับใช้) ว่า

“...คติพจน์นี้ ไม่เคยล้าสมัย แต่ต้องศึกษาและปฏิบัติให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงคำแต่ละคำ
เพราะแต่ละคำ มีความหมายและมีคุณค่ามาก สำหรับที่จะเอาใช้ในชีวิตประจำวัน...”

(ซิสเตอร์พรประภา เทียงงามดี)

อีกท่านหนึ่ง ได้ตอบว่า

“...การอบรมคนให้เป็นคนสมบูรณ์นั้น ยากนักหนา แต่มีความเชื่อว่า ที่โรงเรียนในเครือ
ของเราได้ปฏิบัติมา ได้ผลแน่นอน ซึ่งเราไม่สามารถวัดได้ทันที มันเป็นผลระยะยาว เราอบรม
สั่งสอนวิชาการและคุณธรรม ควบคู่กันไป โดยไม่แยกส่วน เราพยายามสุดความสามารถ อบรม
นักเรียนของเราแต่ละคน เป็นคน ๆ เอาใจใส่เขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขาไม่ได้รับจากทางบ้าน เด็กมี
ปัญหา ครอบครัแตกแยก เราไม่ละเลย เด็กที่เราเห็นว่าไม่ไหวแล้ว เราไม่ทิ้ง เราจะช่วยเหลือผู้อื่น
ด้วยใจสุภาพ อ่อนโยน ไม่ดูถูกผู้อื่น เราปฏิบัติ 2 ประการนี้ จนเห็นได้ชัดเจน กลายเป็นอัตลักษณ์
ของการศึกษาอัครสุตินไปแล้ว...”

(ซิสเตอร์กัญญา คุวินทร์พันธุ์, ผู้จัดการ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพฯ)

ซิสเตอร์ท่านนี้ ได้ให้มุมมองของปรัชญาและคติพจน์ของการศึกษาอูร์สุลิน รวมถึงความประทับใจในการเป็นศิษย์อูร์สุลิน และข้อคิดในการจัดการศึกษาอูร์สุลินในอนาคต ที่น่าสนใจ

“...คิดว่า เป็นแก่นสาระสำคัญของชีวิตมนุษย์ทุกคน ที่สมควรได้รับการปลูกฝัง.. หล่อหลอม ให้เข้าไปอยู่ในเลือดเนื้อ เพื่อชีวิต ปิติสุข-เต็มเปี่ยม...สิ่งที่ได้รับจากโรงเรียนของคณะอูร์สุลิน ยังคงเป็นแก่นหลักของชีวิต อยู่อย่างแข็งแกร่ง มันคงและยังมีพลังมากพอที่จะแผ่ขยายไปสู่ผู้ร่วมงานด้วย...อนาคตการจัดการศึกษาของคณะอูร์สุลินนั้น ถ้ายังคงยืนหยัดได้อย่างมั่นคงและจริงจังในปรัชญาและคติพจน์ อนาคตก็คงสวยงาม เบิกบาน ต่อไปได้แน่ และหวังไว้ใจว่า ซิสเตอร์รุ่นน้อง ๆ ต่อไป จะสืบทอดเจตนารมณ์นักบุญอัญญา ได้อย่างมีชีวิตชีวาและสร้างสรรค์ ตามการทรงนำขององค์พระจิตเจ้า (Holy Spirit) ในเรื่องของนโยบายการจัดการศึกษาของคณะอูร์สุลิน ต้องตั้งหลักให้ดี เพื่อจะได้ไม่หลงทาง ยึดมั่น ปรัชญาและคติพจน์ ด้วยความพร้อมในการปรับเปลี่ยนรายละเอียดต่าง ๆ ตามยุคสมัย...”

(ซิสเตอร์รวงกาญจนา ชินะผา, อธิการิณีบ้านซิสเตอร์อูร์สุลิน วาสูเทวี กรุงเทพฯ)

ซิสเตอร์อรศรี มนตรี (ผู้บริหารและครู โรงเรียนปิยมาตย์ จังหวัดพะเยา) ได้กรุณาส่งตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาอบรมของคณะอูร์สุลิน ในเรื่องของปรัชญาและคติพจน์ของการศึกษาอูร์สุลิน รวมถึงแนวทางการจัดการศึกษาอบรมของโรงเรียนในเครือคณะอูร์สุลิน ดังนี้

“...ปรัชญาของโรงเรียน ช่วยนำด้านความคิดเสมือนทิศทางว่าจะไปทางไหน ซึ่งครอบคลุมทุกด้านของชีวิต เยาวชน (มนุษย์) โดยมี Serviam เป็นหลักปฏิบัติที่แสดงถึงความตระหนักของผู้ปฏิบัติ ที่นำมาใช้ในชีวิต ให้เป็นชีวิตที่มีคุณภาพ ที่เปี่ยมด้วยรู้ ความเข้าใจ สติปัญญา และจิตใจที่สูงส่ง เหมาะที่เป็นการเสริมสร้างอัตลักษณ์แบบอูร์สุลิน ให้แก่นักเรียนและแควงของอูร์สุลิน...แนวทางการศึกษาอูร์สุลิน เปิดกว้าง ทันสมัย แต่ละแห่งได้ทำตามบริบทของตนเอง และจำเป็นที่ต้องเปิดกว้าง พัฒนาต่อไป ที่สำคัญ ต้องพยายามให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม ในชีวิตที่เด่น และทางโรงเรียนต้องมีครูที่มีแนวคิดด้านการอบรมตัวบุคคลของนักเรียนจำนวนมากขึ้น ผลพวงของการอบรมที่เห็นได้จากศิษย์เก่า ที่ช่วยรับใช้สังคม และช่วยเหลือคนอื่นที่ตกทุกข์ได้ยาก ทั้งแบบเงียบ ๆ และเด่นดังในสังคม...ส่วนภาพอนาคตการจัดการศึกษาอบรมของอูร์สุลิน มีแนวคิดว่าการศึกษาอูร์สุลิน น่าจะเป็นแบบบรรยากาศครอบครัว ที่มีการบริหารงานร่วมกันแบบครอบครัว มีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านความคิด ปรัชญา การปฏิบัติงานที่แตกต่างกันไป ทั้งด้านวิชาการ บุคลากรและสื่อการศึกษา...ในฐานะของรุ่นพี่ อยากให้ซิสเตอร์รุ่นน้อง มีความเข้าใจด้านการศึกษาที่ให้ความสำคัญทั้งด้านจิตใจ สติปัญญา เป็นครูที่สอนนักเรียน อยู่กับ

นักเรียนและครู มีความสัมพันธ์กับนักเรียนอย่างใกล้ชิด ในการเป็นผู้บริหารนั้น อยากให้เป็น ผู้จัดการดูแลด้านการศึกษาย่างนุ่มนวล ตามแบบคำสอนของนักบุญอัญญา มีความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนอัสสัมชัญอย่างใกล้ชิด เห็นอกเห็นใจและร่วมมือกันอย่างสม่ำเสมอ...”

ซิสเตอร์อีกท่าน ได้ตอบคำถามนี้ว่า

“...ปรัชญาของโรงเรียน เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ‘ข้าฯ ยินดี รับใช้’ เป็นคติพจน์ ที่สะกิดใจมาก ถ้าหากได้รับการฝึกฝน ก็จะถูกลดราไว้ใมนะธรรมของคน ๆ นั้น แต่ถ้าไม่ได้ฝึกก็จะไม่เกิดประโยชน์...ส่วนการดำเนินงานการจัดการศึกษาอบรมของโรงเรียน มีกระแสข่าวเกี่ยวกับนโยบายหรือแนวทางการจัดการศึกษาอบรมของคณะอัสสัมชัญ... ได้รับทราบ ข่าวจากภายในและภายนอกศิษย์เก่า ซึ่งความเข้มข้นค่อนข้างจะจางหายไป... มองภาพอนาคต การจัดการศึกษาของคณะแล้ว วาดภาพไม่ออก แต่มีความฝันถึงซิสเตอร์รุ่นใหม่ (รุ่นใหม่) ต้องมีความกล้าหาญมาก ๆ ฝึกความสามารถของตัวเอง การร่วมงานกับฆราวาส และมีความใจกว้าง”

(ซิสเตอร์จูลี กิระกิตติวาทย์ อธิการิณีบ้านซิสเตอร์อัสสัมชัญ อยุธยา เชียงใหม่)

ซิสเตอร์ท่านนี้ เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนเรยีนา และปัจจุบันยังคงอยู่ท่ามกลางบรรดาศิษย์เก่า ผู้ปกครองและนักเรียนปัจจุบัน ซึ่งท่านได้แสดงความคิดเห็นในแบบสอบถาม ไว้ว่า

“Serviam ชื่นชอบเข้าในจิตวิญญาณของลูกศิษย์อัสสัมชัญได้อย่างมาก ก็ต่อเมื่อพ่อแม่ให้ความร่วมมือ จูงลูกไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะเกิดผลมากมาย ที่จะเกิดการเสียสละ รู้คุณและแทนคุณพ่อแม่ สังคม ประเทศชาติ เพราะได้รับแบบชีวิตทั้งบ้านและโรงเรียน เป็นป้าขึ้นชีวิตอนาคต ได้ถูกทาง การจัดการศึกษายังคงดำเนินตามหลักการเดิม แต่ไม่เข้มข้นเท่าที่ควร เพราะขาดแบบชีวิตที่ลึกซึ้ง กระแสสังคมที่แปรปรวนในทางลบอย่างรุนแรง ชีวิตนักบวชที่ลึกซึ้งในการภาวนา และความซื่อสัตย์ต่อพระเจ้า แบบชีวิตที่ต้องทวนกระแสสังคมอย่างจริงจัง จึงจะยืนหยัดอยู่ได้ เพื่อเป็นแบบชีวิตที่มั่นคงในพระเจ้า ให้ประจักษ์แก่ลูกศิษย์และผู้รอบข้าง...ฝากไว้กับรุ่นใหม่ ๆ

(ซิสเตอร์รุ่นใหม่) ขอแนะเพียงให้กลับไปศึกษาความเป็นมา ในการก่อตั้งคณะในประเทศไทย รุ่นแรก ๆ ท่านบุกเบิกด้วยความยากลำบากเพียงไร รุ่นปัจจุบันก็ต้องเจริญรอยตามปรัชญาของคณะ จะก้าวไปข้างหน้า ต้องหันมาดูข้างหลัง ให้มีความรอบคอบ ช่วยกันสร้างคนให้เป็นคนสมบูรณ์ การพัฒนา เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เป็นสิ่งจำเป็นในด้านการศึกษาเสมอ แต่ต้องรู้จักฟัง มองหน้า หันหลังให้รอบคอบ ก่อเกิดผลดีต่อจิตวิญญาณของเด็กนักเรียนเสมอ เท่าทันต่อเหตุการณ์ในโลก และต้องตระหนักเรื่องความเหมาะสมแห่งกาลเวลา...ยึดหลักธรรมประจำใจ การดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ครูต้องมีจิตวิญญาณครู ต้องเอาจริงและมองเห็นการณ์ไกล จึงจะวางแผนรับกับอนาคตได้”

(ซิสเตอร์วิมล สุทธปริดา)

ซิสเตอร์วันทนา สาทิสสระรัต กรุณาตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญา และคติพจน์ของคณะอัครสุลิน ไว้ดังนี้

“...ปรัชญาของโรงเรียนคิ คติพจน์ยอดเยี่ยม อยู่ที่มีการปฏิบัติได้มากน้อยแค่ไหน...

ซิสเตอร์รุ่นใหม่ต้องทุ่มเทตัวเองกับงานที่รับผิดชอบ ผู้ใหญ่ต้องกล้าเสี่ยงกับการรับผิดชอบของ ซิสเตอร์รุ่นใหม่ งานปัจจุบัน ทำทาสและเรียกร้องการเสียสละและการอุทิศตน ร่วมมือ ร่วมแรงกับ ทุกฝ่าย ใช้บุคลากรให้เหมาะสม ตามพระพรที่พระประทานให้กับเราแต่ละคน”

ซิสเตอร์อีกท่านหนึ่ง ได้ตอบคำถามนี้ว่า

“อัครสุลิน มุ่งเน้นที่จะพัฒนาคนทั้งครบ ในทุก ๆ ด้าน และเป็นคนมีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น เสมอ ออกจากตัวเองและมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน...”

(ซิสเตอร์นฤมล เจริญกุล)

ซิสเตอร์ลดาพร พิชิตพสุธาคล (ผู้จัดการ โรงเรียนวาสุเทวี กรุงเทพฯ) ซึ่งเป็นศิษย์ อัครสุลินอีกท่านหนึ่ง ได้ตอบคำถามนี้ว่า

“...ภูมิใจมากที่สุด เป็นโรงเรียนเครือข่ายในประเทศไทยก็ว่าได้ ที่มีปรัชญาที่เด่นชัด ลึกซึ้ง ตรงกับเป้าหมายของการศึกษา ที่มีโรงเรียนเพื่อการอบรมคน ครบทุกมิติในชีวิตของเขา ให้บรรลุความเป็นตัวเองอย่างสมบูรณ์ ซึ่งอบรมไปด้วยการดำเนินชีวิตที่จะต้องเป็นผู้รับใช้ผู้อื่น รับใช้ครอบครัวและสังคมต่อไป จิตตารมณ์นี้คือ อมตะและทันสมัย จนปัจจุบันทั่วประเทศกำลัง ชูเป็นเป้าหมายในการสร้างเด็กไทย เป็นคติพจน์ที่ไม่มีโรงเรียนใดมี มีแต่เรา ซึ่งคติพจน์ “ข้าฯ ยินดี รับใช้” เป็นคุณค่าของพระวรสาร (ชีวิตของพระเยซู) ที่อบรมศิษย์อัครสุลินทุกคน จนกลายเป็น เอกลักษณะประจำตัวของแต่ละคนที่เป็นจุดเด่นในสังคม...นโยบายปัจจุบัน มุ่งเน้นการศึกษา วิชาการ ไปกับการอบรมตามปรัชญา จิตตารมณ์ SERVIAM และบูรณาการกับการรณรงค์ ปฏิบัติ จิตสำนึก การดำเนินชีวิตในปัญหาของสังคม ตามสมัชชาของคณะ...นอกจากนี้ กำลังมุ่งให้ทุกคน ตระหนัก เข้าใจถึงอัตลักษณ์ของความเป็นโรงเรียนคาทอลิกและอัตลักษณ์ของการศึกษาอัครสุลิน ที่เมื่อนักเรียนจบจากโรงเรียนอัครสุลิน จะต้องมีความเป็นอัตลักษณ์เด่นชัด...ภาพอนาคต จะต้องมุ่งชีวิตจิตให้เข้มแข็ง การมีชีวิตภาวนาที่ลึกซึ้ง เพราะ โลกอนาคตจะยังอยู่กับเทคโนโลยี สังคมปัจจุบัน...แสวงหาการภาวนา สมาธิ ในทุกศาสนา...โรงเรียนอัครสุลินควรช่วยอบรมนักเรียน และช่วยให้เขาองปัญหาสังคม อ่านเครื่องหมายแห่งกาลเวลาเป็น การกล้ายืนหยัด เป็นตัวของ ตัวเองในสิ่งที่ถูกต้อง...ฝันถึงซิสเตอร์รุ่นใหม่ จะมีจิตวิญญาณของความเป็นครู อุทิศตนต่อการ อบรมนักเรียน แต่ยากเพราะซิสเตอร์รุ่นใหม่ ไม่มีพื้นฐานจิตใจของการเป็นครูมา และที่สำคัญ การไม่มีฐานที่ได้รับการอบรมจากโรงเรียนในเครืออัครสุลิน มาเข้าคณะฯ อายุมาก และไม่ยากที่จะ ให้เขามีชีวิตที่จะเป็นครู ผู้บริหารแบบอัครสุลิน... ในส่วนของนโยบายทุกประการคืออยู่แล้ว ปัญหาคือ

คนรุ่นใหม่ที่จะต้องรับต่อจากคนรุ่นเก่าที่กำลังจะค่อย ๆ จากไป คนรุ่นใหม่จะต้องลึกซึ้งกับนโยบาย ซึ่งเรียกร้องการอุทิศชีวิต จิตใจทั้งหมด และศึกษาเรียนรู้ นโยบายการจัดการศึกษาของคณะอัครสุตินให้ลึกซึ้ง เพื่อสืบทอดต่อไป”

อีกท่านหนึ่ง ได้ตอบคำถามนี้ว่า

“...คำว่า ข้าฯยินดีรับใช้ คืออยู่แล้ว...ในอนาคตหวังว่า สมาชิกรุ่นใหม่จะรักษาและจัดการให้คติพจน์ อัตลักษณ์ของโรงเรียนเป็นรูปธรรม โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่...เสนอให้มองเห็นความสำคัญเรื่องการสอนศีลธรรม ศาสนาและเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ รู้จักสอนนักเรียน ใช้สื่อต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและสังคม...”

(ซิสเตอร์ประไพ กิจทวี)

ซิสเตอร์อีกท่าน ได้ให้คำตอบในเรื่องนี้ว่า

“ตามความเข้าใจ ว่าเรารับใช้ โดยอบรมตามจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้า คือ ทำด้วยความรัก สุภาพอ่อนน้อม ไม่เห็นแก่ตัว ไม่หวังการตอบแทนเพื่อตัวเอง คือ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ที่เราอบรม และความสุขของสังคม...ฉันมองภาพอนาคตการจัดการศึกษาของคณะอัครสุติน ต้องศึกษาตามความต้องการในสถานที่นั้น ทั้งด้านอาชีพ ภาษา เพื่อจะได้ทำงานและช่วยเหลือที่นั่นตามความต้องการของสถานที่นั้น ข้อสำคัญ คือ ทำตามจิตตารมณ์พระวรสารและจิตตารมณ์ของคณะอัครสุติน ซึ่งมีนักบุญอัญญาเป็นแบบอย่าง...”

(ซิสเตอร์มาลินี กอหะสุวรรณ)

ซิสเตอร์มลิวัลย์ จำรัสธรากร ได้ตอบคำถามเรื่องปรัชญา คติพจน์ ภาพอนาคตการจัดการศึกษาและนโยบายของคณะอัครสุติน ไว้ว่า

“บรรคที่หนึ่ง...อบรมเสริมคนให้ครบ... เป็นการเน้นที่ตรงประเด็นและครอบคลุมทุกด้านการศึกษา อบรมจะไร้ค่า หากสูญเสียความหมาย คือ บุคคลเลิศเฉพาะความรู้ แต่ด้วยด้วยคุณธรรม...ตามธรรมคา การรับใช้เป็นการยอม...คนที่เรารับใช้ ดังนั้น บุคคลที่รู้จักรับใช้มักจะสุภาพ ไม่ถือว่าตัวเองใหญ่กว่าผู้อื่น สามารถเข้าถึงหัวใจ และยอมรับความผิดบกพร่องของคนอื่นได้ง่ายกว่า...การจัดการศึกษาของคณะอัครสุตินให้นักเรียน เรียนอย่างมีความสุข เป็นการศึกษาที่ทำให้คนมีความสุขตามสภาพ และกำลังความสามารถของแต่ละคน ขณะเดียวกันให้คนเก่ง เป็นคนดีมีคุณธรรม อีกทั้งพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ที่อ่อนกว่าตน เป็นการศึกษาที่เปิดกว้างต่อความเป็นไปได้ต่อสิ่งใหม่ ๆ ที่ดี สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพราะความรู้มิได้มีแต่ในห้องเรียน สร้างโอกาสให้เด็กได้รับใช้ ได้ฝึกคุณธรรมและความรู้ต่าง ๆ เปิดตามองดูสิ่งดี ๆ รอบข้าง ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางนำมาประยุกต์ให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ ตามแนวทางอัครสุติน คิดฉันเห็นว่าโรงเรียนต่าง ๆ มีปรัชญา/

คติพจน์ ที่เขียนไว้คล้ายกัน เพียงแต่ใช้ภาษา ศัพท์ต่างกัน อาจแตกต่างในภาคปฏิบัติ อยากให้นาวีวิธีใหม่ๆ มาปรับใช้กับคณะของเรา เช่น ส่งเสริมการทำความดี มีกิจกรรมธนาคารความดี เป็นต้น”

ซิสเตอร์พวงเพชร ฮวดศิริ (อดีตผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ โรงเรียนและครูใหญ่ โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2534) กรุณาตอบคำถามและกรุณาขยายความเพิ่มเติมในรายละเอียดดังนี้

“... ก็มันเป็นลักษณะพิเศษ หลังจากทีนักเรียนได้เข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย อบรมเสริมคนให้ครบ สำคัญมาก คือ นักเรียน ก็มีความสุภาพ อ่อนน้อม เพราะเวลาที่เขาไปไหน เขาเป็นที่ประจักษ์ว่า เป็นที่ยอมรับและทุกคนก็จะบอกว่า นักเรียนคนนี้ มาจากโรงเรียนอะไรนะคะ นั่นคือสัญลักษณ์ และก็การช่วยเหลือต่าง ๆ ให้กับครูบาอาจารย์ ก็เป็นที่ประจักษ์ของคนทั่วไป อันนี้เขาเห็นได้ชัดจากการที่เราได้รับรองคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเรยีนา ได้เป็นแห่งแรกใน เขต 8 ที่ได้รับรองคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน อาจารย์ที่เขามาตรวจ มานีเทศเราในโรงเรียน 5 คนที่เขาไปที่โรงเรียนมาจากที่ต่าง ๆ กันซึ่งเขาไม่รู้จักเรามาก่อนเลย เพราะเราเป็นแห่งแรกนะ ในสมัยนั้นยังเคร่งมาก คนที่หนึ่ง ก็เป็นอาจารย์พิเศษ ชื่อ อาจารย์ ดร.ชัยณรงค์ สุวรรณสาร เป็นนักการศึกษาพิเศษจากกระทรวง และก็ศึกษานิเทศก์ จากมหาวิทยาลัย 1 คน อาจารย์ประเสริฐ และจากราชภัฏอีก 1 คน และศึกษานิเทศก์อีก ทั้งหมดเขามาเจอกันบนเครื่องบินถามว่าจะไปไหน ทุกคนบอกว่า จะมาตรวจรับรองมาตรฐานของเรยีนา พอเขามาถึงปั๊บ เขาบอกมันเหลือเชื่อที่จะมีโรงเรียนอย่างนี้ การอบรมที่เราให้กับนักเรียนทุกอย่างเลย ความรู้ คนตรีสากล คนตรีไทย ชมรม คือทุกอย่างที่เรามี มันเป็นเรื่องที่เขาคิดไม่ถึง และที่สำคัญคือ กิริยามารยาทของนักเรียน แล้วก็ การที่เราอบรมนักเรียนให้รู้จักช่วยตัวเอง อย่างเช่น การล้างถ้วยชาม ตั้งแต่ครูบาอาจารย์ลงมา เป็นที่ประทับใจของเขามากนะคะ เขาไม่เคยพบที่ไหน แล้วอันนี้ ก็เห็นว่ามันเป็นพื้นฐานของชีวิตที่รู้จักช่วยตัวเอง และช่วยคนอื่นได้นะคะ และก็การแต่งกาย เครื่องแบบต่าง ๆ เขาบอกว่า มันช่วยมากเลยในการที่เราจะมีระเบียบ และก็เป็นระเบียบที่สามารถไปไหนก็ได้ทุกโอกาส โดยไม่สิ้นเปลือง นักเรียนไว้หางเปีย แกะผมออกมาก็รำไทยได้สวย ซึ่งไม่ต้องไปทำผมที่ไหน คือการวิเคราะห์จาก ดร.ชัยณรงค์ สุวรรณสาร ทำให้ซิสเตอร์ได้เข้าถึงการวิเคราะห์ต่าง ๆ ว่า เขามองอย่างไร มันเป็นความรู้อีกอย่างหนึ่งนะคะ แล้วสำหรับอาจารย์ เขาไม่ยอมไปไหน กลุ่มที่มาตรวจ เขาจะไม่ยอมไปไหน ไม่ยอมไปทานข้าวข้างนอก ไม่ไปไหน ๆ เลย จะอยู่ตั้งแต่เช้า โรงเรียนเปิดปั๊บ เขามาแล้วสัมภาษณ์ผู้ปกครอง 88 คน ไม่ใช่ผ่านง่าย ๆ นะ 88 คน แล้วเขาก็จะถามว่า ถ้ามีลูกจะให้ไปเรียนที่ไหน เขาก็จะบอกว่าที่เรยีนา เพราะว่า ปรัชญาของโรงเรียนที่เขาตั้งใจ การสอนให้เขาเป็นผู้หญิง เป็นคนที่สมบูรณ์เป็นอย่างไร เขาก็ตามหลักการศึกษายุคสุลินั่นแหละ ซึ่งช่วยเขามาก เขาไม่ส่งไปไหนหรอก และแม้แต่ ดร. คนนี้ ที่เขาไปหาหมอนี่ไหน...ก็จะถามหมอ พยาบาลว่า ถ้ามีลูกสาวจะ

ส่งเรียนที่ไหน และทุกคนก็จะบอกว่า ส่งมาที่นี่เพราะว่า ชอบวิธีการอบรม... ชอบวิธีการอบรมเรื่อง ศีลธรรม จริยธรรม กิริยามารยาท ทุกอย่างตามหลักการศึกษของเราแน่แหละ เพราะฉะนั้นมองเห็นชัดว่า ผลที่เราอบรมคนอื่นมองเห็น เป็นที่ยอมรับของทุก ๆ คน ที่จังหวัดเชียงใหม่ แล้ว ครูบาอาจารย์ต่าง ๆ ที่เขาอยู่ มช. เขาก็ชื่นชมกับนักเรียนและบางคนก็ Serviam/ Serve เขาก็ไม่เข้าใจว่า ทำไมนักเรียนมีสิ่งเหล่านี้ ช่วยเหลือ อย่างนี้นะคะ...”

(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11/8/54 ณ บ้านพักที่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพฯ)

อดีตผู้จัดการ โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย อีกท่านหนึ่ง คือ ชิสเตอร์ศิริลักษณ์ สุวภาพ (ปีการศึกษา 2544 ถึง ปีการศึกษา 2551) ก็ได้ให้ข้อมูลสำคัญ ๆ และที่น่าสนใจต่อไปนี้ เกี่ยวกับ คติพจน์และปรัชญาการศึกษาอูร์สุลินไว้เช่นกันว่า

“...เป็นการพัฒนาคนให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย [PQ Physical] ด้านสติปัญญา [IQ] ด้านอารมณ์ [EQ] และ จริยธรรม [MQ Moral] ถือว่า นี่คืออัตลักษณ์ของการศึกษาอูร์สุลิน ไม่ใช่เฉพาะประเทศไทยเท่านั้น แต่อูร์สุลินทั่วโลก ก็จัดการศึกษาแนวนี้ทั้งนั้น โดยคณะ ได้มีการประชุมฝ่ายการศึกษาระดับภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกเพื่อแบ่งปันประสบการณ์และแรงบันดาลใจของการศึกษาที่เน้นเฉพาะเป็นปี ๆ ร่วมกัน ให้สอดคล้องคล้อยกับนโยบายของคณะที่ศูนย์กลาง เพื่อให้พันธกิจของคณะเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกัน และไม่สูญเสียอัตลักษณ์ของคณะท่ามกลางกระแสที่เขี้ยวกรากของวัตถุนิยม เป็นการพัฒนาอย่างสมบูรณ์แบบที่สุด สังคมปัจจุบัน กำลังเรียกร้องหา มนุษย์พันธุ์นี้กันอย่างมาก และนับวัน จะมีน้อยลงทุกวัน นี่คือทรัพยากรมนุษย์ที่โลกพึงสร้าง และเราเอง ก็ต้องรักษาอัตลักษณ์อันนี้ของเราให้คงอยู่และเข้มแข็ง ไม่ถูกโลกวัตถุนิยม และบริโภคนิยม กลืนจนไม่เหลืออะไรอีกแล้ว การเดินทางสายนี้ยาก แต่ต้องไม่ท้อแท้ “เริ่มต้นที่ดีเท่านั้น ยังไม่พอ ต้องยืนหยัดมั่นคงตลอดไป”

“...ดิฉันเชื่อแน่ว่ามั่นใจว่า ปรัชญาการศึกษาและคติพจน์ของเราทันสมัยอยู่เสมอ เป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีความสุข ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจริยธรรม สุขในโลกส่วนตัวและโลกภายนอก สุขทางกายและจิต ซึ่งโลกปัจจุบันนี้ ขาดมาก ๆ โรงเรียนทุกโรงเรียนของเรา ยังคงดำเนินตามปรัชญาและคติพจน์นี้อยู่ตลอดเวลา และได้มีการนำมาทบทวนศึกษา เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันของโลกอยู่เสมอ และเพื่อให้สอดคล้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้ในบริบทของสังคมปัจจุบัน ทางคณะ ดิฉันทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้จิตตารมณ์การศึกษาของเรายังคงมีชีวิตอยู่ในตัวลูกศิษย์ของเรา และพวกเขาเหล่านี้ คือผู้ที่สืบทอดอัตลักษณ์ของเราในชีวิตประจำวันและในหน้าที่การงานที่เขารับผิดชอบ ซึ่งเห็นได้จากผลงานที่เขาได้รับการยอมรับและได้รับการยกย่องในสังคมในทางที่ดีและถูกต้อง

ซึ่งบุคคลเหล่านี้ มีจำนวนมากพอสมควรในหน่วยงานราชการ และเอกชน ต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ...”

ส่วนผู้บริหารในปัจจุบัน คือ ชิสเตอร์เพ็ญศรี ห่อเร (ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย คนปัจจุบัน) ก็ได้กรุณาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่อง “อัตลักษณ์การศึกษา อูร์สุลิน” ไว้ดังต่อไปนี้

“...คิดว่า คนที่เป็นผู้ให้แนวทางในการศึกษาของอูร์สุลิน เขามีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพราะฉะนั้น มันเป็นนโยบายที่ไม่มีวันล้าสมัย และก็มองว่า ณ ปัจจุบันนี้และตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบัน เรามาถูกทางเสมอ และจะเห็นว่า ในเรื่องของกรอบในคณะของเรา ก่อนข้างที่จะนำคนอื่นโดยที่เราไม่รู้ตัว เราเป็นผู้นำ เพราะสังเกตได้ว่า ณ ปัจจุบัน ในเรื่องของอัตลักษณ์ทั้งหลาย เรามองว่า เราค่อนข้างที่จะเด่นในเรื่องนี้ และก็ค่อนข้างที่จะเป็นรูปธรรม ในเรื่องของกรอบเสริมคนทั้งครบ ที่เป็นปรัชญา อันนี้ เป็นหัวใจของการศึกษาที่ว่า การศึกษานั้น มีไว้เพื่ออะไร มีไว้เพื่อที่จะขัดเกลา หรือขัดเกลาชีวิตของนักเรียนให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ เพราะว่า คนในปัจจุบันนี้ เข้าใจการศึกษาว่าเป็น การศึกษาเพื่อจะได้ความรู้ ได้ความรู้เสร็จ ก็จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ จากมหาวิทยาลัย ก็จะมี งานทำ เมื่อมีงานทำที่ดี ก็จะมีเงินเดือนที่ดี จบ ! ซึ่งเราก็จะเห็นว่า สังคมที่มีแนวทาง ความคิดหรือ ทัศนคติกับเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาที่เป็นไปแบบนี้ เราก็จะเห็นว่ามันไม่ใช่ แล้วคนไปไม่ถึง แก่นของการศึกษาอย่างแท้จริง เพราะการศึกษาแท้นั้น ต้องพัฒนา คือ พัฒนาทั้งชีวิต ไม่ใช่ เฉพาะหัวสมอง แต่มันต้องลงมาถึงหัวใจ และให้เขาค่อยพัฒนาตัวเองจนกระทั่งเป็นคนที่มีสมบูรณ์ คนที่มีสมบูรณ์ในที่นี้ หมายถึง ไม่เฉพาะเรื่องของหัวใจอย่างเดียว มันก็ตั้งแต่ร่างกาย สติปัญญาและ ก็ในด้านสังคม ในด้านของจิตวิญญาณ สิ่งเหล่านี้ต้องไปด้วยกัน จะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ เพราะฉะนั้น บางโรงเรียนก็จะมุ่งเฉพาะด้านวิชาการ ถ้าวิชาการมากเกินไป ก็สังเกตดูก็แล้วกัน ใครที่วิชาการมากเกินไป ทางด้านชีวิตจิตใจ ก็ไม่มี ก็อ่อนในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม เพราะฉะนั้น เราจะเห็นว่า บางครั้งการศึกษา ยิ่งเรียน ก็ยิ่งทำให้คนเห็นแก่ตัว เพราะเขาเก่งที่จะเอาชนะคนอื่นได้ และก็วิธีไหนที่เขาจะเอาเปรียบคนอื่นได้ นั่นแหละ! คือคนเก่ง ซึ่งมันไม่ใช่แนวทางของอูร์สุลิน โดยสิ้นเชิง...

ส่วนคำว่า Serviam หรือการรับใช้ จะเห็นว่า ณ เวลานี้ นโยบายของรัฐบาลเริ่มที่จะ เอาใจใส่ในเรื่องของจิตอาสาและจิตสาธารณะ เริ่มพูดคำนี้มากขึ้น คำนี้ของเราก็คือ Serviam นั่นเอง เพราะฉะนั้น เมื่อศัพท์สองคำนี้มันเข้ามา ก็พยายามบอกกับพวกครูว่า อย่าไปใช้คำว่าจิตอาสาหรือ จิตสาธารณะ เราต้องใช้คำว่า Serviam ของเรา เพราะคำนี้ ก็คือสองคำนั้นแหละ เพราะถ้า เราเห็นว่า ใช้คำสองคำนี้เป็นศัพท์สมัยใหม่ และเราก็อามาใช้ เดียวคำว่า Serviam ก็จะหายไป มหาวิทยาลัย ก็เริ่มที่จะใส่ใจกับเรื่องนี้มากขึ้น ซึ่งเมื่อก่อนนี้ สามสิบปีที่แล้ว พวกนักศึกษาเขามีโครงการจิตอาสา

นี้แหละ ก็ คือไปพัฒนาตามโรงเรียนชนบท ไปพัฒนาชนบทต่าง ๆ เหตุการณ์เดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 ถ้าพวกนี้ ก็หายไป หายไปเลย ค่อย ๆ หายไป และเห็นใหม่ว่า ณ เวลานี้ สังคม และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบของสถาบันการศึกษา เริ่มโหยหาคำนี้ขึ้นมาใหม่อีกแล้ว เพราะฉะนั้น ในมหาวิทยาลัยเริ่มมีการเรียนเรื่องนี้มากขึ้น คือเหมือนกับเป็นการเอากลับมาใหม่ เพราะคงจะเห็นว่า เออ นักศึกษาที่ผลิติดอกไป สังคมเขาสะท้อนว่า เอาแต่ตัวรอด เท่านั้น การศึกษาไม่ได้ช่วยคน ให้เป็นคน เพราะฉะนั้น เขาก็เลยเอาสิ่งนี้ขึ้นมาใหม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เราทำมาแล้ว และเราก็ทำอยู่เรื่อย ๆ เพราะฉะนั้น อูร์สุลินของเรา ไม่เคยล้าสมัย ไม่เคยล้าสมัยเลย มันใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย อยู่แล้ว บางที เราก็บอกว่าล้าสมัยจริง ๆ ไม่ใช่ ในเรื่องของการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไป ตรงนี้ เรามีอยู่แล้ว มันเป็นอัตลักษณ์ของเรา แต่เราอาจจะไม่ใช่คำนี้ เราอาจจะไม่ได้ใช้คำว่า อัตลักษณ์ มันเป็นคำที่บัญญัติขึ้นมาใหม่เท่านั้นเอง แท้จริง แล้ว เรามีอยู่แล้ว คือ เอกลักษณ์ นั่นเอง แต่สมัยนี้ ได้เปลี่ยนคำและสร้างศัพท์ใหม่ขึ้นมา...”

ซิสเตอร์จินตนา ฉัตรสุภาวงศ์ (อธิการบดีเจ้าคณะอูร์สุลิน ภาคไทย) ได้กรุณาตอบ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับอนาคตการจัดการศึกษาของคณะอูร์สุลิน และความฝันถึงซิสเตอร์รุ่นใหม่ ในการดำเนินตามแนวทางการจัดการศึกษาของคณะอูร์สุลิน รวมถึงมุมมองของซิสเตอร์ ที่จะ พัฒนา เปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง นโยบายการจัดการศึกษาของคณะ ให้ดำเนินไปในโลกยุคปัจจุบัน (ยุคปฏิรูปการศึกษา) ไว้ว่า

“สมาชิกรุ่นใหม่ ควรให้ความสนใจใส่ใจในการศึกษา เรียนรู้ การให้การศึกษายอบรมตาม จิตตารมณ์ของท่านนักบุญอัญญา ผู้สถาปนาคณะอูร์สุลิน ตามข้อแนะนำ ที่ท่านได้ให้ไว้ในบท เขียนของท่าน ถึงวิถีปฏิบัติต่อกัน ในฐานะที่เป็นนักบวช เป็นแม่หรือเป็นผู้นำ ที่จะต้องดูแลเอาใจ ใส่ต่อกันและกัน รวมทั้งการให้ความร่วมมือ เรียนรู้จากบรรดามิชชันนารี ที่ท่านได้มีประสบการณ์ การสอน การเป็นครูมาก่อน ทั้งยังมีลูกศิษย์มาแสดงความกตัญญูรู้คุณ ถึงสิ่งที่ได้รับจากคณะซิสเตอร์ ในสมัยที่ยังเป็นนักเรียนอยู่ (พวกเราที่เป็นรุ่นน้อง ๆ ควรจะขอท่านแบ่งปันประสบการณ์ หรือ วิธีการสอนของท่านให้กับพวกเราบ้าง) แต่วิธีการหลัก ก็มีอยู่วิธีการเดียว คือ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ต่อภาระหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ...ให้แสงหาวิธีการใหม่ ๆ มีประโยชน์ในการจัดการศึกษายอบรมได้ ต้องมีความรู้ตามมาตรฐานของกระทรวง มีความขยัน หมั่นเพียรที่จะศึกษา เรียนรู้เพิ่มเติม ตามให้ทันความเจริญก้าวหน้าของการจัดการศึกษา และ พัฒนาการใหม่ ๆ มีชีวิตจิตใจที่ลึกซึ้ง พระเจ้าเองจะเป็นอาจารย์ที่ดีในการให้คำแนะนำ แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง”

ซิสเตอร์อีกท่านหนึ่ง ได้ตอบคำถามเรื่องการอบรมศึกษาของคณะอูร์สุลิน ตามปรัชญา และคติพจน์ ซึ่งถือเป็นการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอูร์สุลิน ไว้ว่า

“ปรัชญาของโรงเรียน ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติตามในชีวิตประจำวัน จะช่วยเสริมสร้างชีวิตใหม่ให้กับนักเรียน อันที่จริง นี่เป็นสิ่งที่นักบุญอัญญา ผู้สถาปนาคณะ ได้มอบฝากมายังลูก ๆ ของท่าน ให้ช่วยอบรมเด็ก ๆ นำพระพร ความสามารถ และเมล็ดพันธุ์แห่งความรักที่สะสมอยู่ในตัวมนุษย์ออกมาพัฒนา และใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ด้วยจิตคารมณัรับใช้ ช่วยเหลือ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน...การจัดการศึกษาของคณะซิสเตอร์ จะต้องทำร่วมกับฆราวาส อบรม สืบทอดเจตนารมณ์นักบุญอัญญา ให้ฆราวาสครู และติดตามผลตลอดเวลา เพราะนี่เป็นการอบรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมนุษย์ทุกคนต้องรื้อฟื้นชีวิตจิตใจตลอดเวลา ส่วนการให้การศึกษาแก่นักเรียนนั้น ในปัจจุบันต้องเน้นรูปธรรม การปฏิบัติจริงและการออกสัมผัสชีวิตกับความเป็นจริงของสังคม นำมาพิจารณา ไตร่ตรอง วิเคราะห์ และวางแผนจะอย่างไรต่อไปในอนาคต จะต้องเป็นการศึกษาเพื่อชีวิต ให้นักเรียนมีชีวิตที่ดีขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนักเรียนไม่สามารถจะหาได้หรือหาได้ยากในสังคมปัจจุบันต้องอาศัย โรงเรียน ครูที่ดี ซิสเตอร์ที่ดี ในการปลูกฝังทุกวัน เวลา ซึ่งท้าทายและเหนื่อยยาก ลำบาก แต่จะเห็นผลในภายภาคหน้า”

(ซิสเตอร์สมจิตร ครองบุญศรี ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาร่วมกับสมาชิกอีก 8 คน ของคณะอัครสุตินแห่งสหภาพโรมัน อยู่ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี)

อาจารย์สุมิตรา พงศธร (ผู้ประสานงานการศึกษาอัครสุติน) ได้ให้ข้อคิดเห็นในเรื่อง ปรัชญาการศึกษาอัครสุติน แนวคิด วิธีการ ยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอัครสุตินว่า

“ปรัชญาการศึกษาซึ่งคุณแม่บุญประจักษ์เป็นผู้ประพันธ์เป็นภาษาไทยว่า อบรมเสริมคนให้ครบ.....เป้าหมายของการศึกษาที่สมบูรณ์ของการศึกษาคาทอลิก มุ่งที่การอบรมหล่อหลอมบุคคลในทุกมิติ ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และจิตวิญญาณ บางท่านมักจะเข้าใจว่าพัฒนามนุษย์สู่ความครบครันหรือครบบริบูรณ์ หรือพัฒนาทั้งครบ ดังนั้นปรัชญานี้เป็นของการศึกษาคาทอลิก ที่รวมมิติของจิตวิญญาณเข้าไปในบทบาทของการศึกษาด้วย จึงมิได้มีความพิเศษเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของการศึกษาอัครสุติน ทุกโรงเรียนคาทอลิกก็มีปรัชญาเช่นนี้ ...แต่บทประพันธ์นี้เป็นของอัครสุตินในประเทศไทย มีความไพเราะ กระชับ ให้ความหมายครบถ้วน ดังนั้นอัตลักษณ์การศึกษาอัครสุตินอยู่ที่ไหน...อยู่ที่การกำหนด “เซอร์เวียม” ให้เป็นจุดเน้น เป็นแก่นของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของศิษย์อัครสุติน “รักและรับใช้” คือ เป้าหมายหลักในการผลิตศิษย์ของเรา เน้นอนคุณธรรมอื่น ๆ มีความสำคัญทั้งสิ้น แต่ปลายทางที่คุณธรรมอื่น ๆ มีส่วนสนับสนุน คือ “รักและรับใช้” ซึ่งคณะนักบวชอื่น ๆ มีคุณธรรมอื่น เป็นคุณธรรมหลัก (Core Values)... พระศาสนจักรคาทอลิกสากลเรียกร้องให้ผู้บริหารและครู โรงเรียนคาทอลิกปฏิบัติภารกิจอย่างอุทิศตน และให้กำลังใจว่า

งานการศึกษานั้นเป็นงานที่ยากแต่สูงส่ง ต้องการกระแสเรียกเฉพาะและพระศาสนจักรยังเตือนถึง ความสำคัญของการทำงานอย่างมีอาชีพ ใช้ประโยชน์ให้เต็มที่จากความก้าวหน้าทางวิชาการใน ด้านต่าง ๆ ที่มีประโยชน์กับการจัดการเรียนการสอน และการบริหาร โรงเรียนพระศาสนจักรพูดถึง ความก้าวหน้าทางงานวิจัยและจิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์ ที่นักการศึกษาจะละเลยไม่ได้ การศึกษาอูร์สุลินจะอยู่รอดต่อไปได้ มิได้เพียงแต่ว่าจะมีสมาชิกนักบวชอูร์สุลิน หรือมีผู้พร้อม ร่วมงานกับคณะหรือไม่เท่านั้น แต่จะอยู่ได้ หากให้ความสำคัญอย่างจริงจังกับการใส่ใจเรียนรู้และ พัฒนาโรงเรียน ให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการเสมอ หน้าที่ของเรา คือ การให้การศึกษา ซึ่งมี ทั้งการอบรมกล่อมเกล้าให้เป็นคนดี และให้มีความรู้ดีทางวิชาการ เราต้องได้รับความศรัทธาใน ความเป็นมืออาชีพทางการศึกษาจากผู้ปกครองและสังคม แสวงหาการพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่ เสมอ เปิดใจรับความเปลี่ยนแปลง ในขณะที่มั่นคงในความเป็นจริงและความดีงาม ให้ความสำคัญ กับการบริหารงานเป็นทีม ทำงานร่วมกับนักเรียนเก่าและผู้ปกครองเป็น อนาคตของโรงเรียน อูร์สุลินนั้น มีโอกาสสูงที่จะรับใช้สังคมอย่างมีคุณภาพ แต่การสร้างแผนงานและปฏิบัติตามแผน อย่างชัดเจนในการพัฒนาบุคลากร และการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีเป็นความจำเป็นเร่งด่วน งานวิจัยที่ช่วยได้มีมากมาย เช่น มีงานวิจัยของ Dr. Doreen Jones ที่ University of San Francisco อาจารย์สอน Moral Development ที่สรุปว่า โรงเรียนที่ต้องการสร้างบรรยากาศความเป็นโรงเรียน ที่คุณธรรมนำ ต้องให้ความสำคัญของความเป็นเลิศทางวิชาการ ไม่มีหลักสูตรแอบแฝงที่สวนทาง กับเป้าหมายของโรงเรียน เป็นสังคมแห่งความเอื้ออาทร ความเป็นหนึ่งเดียวกัน ภูมิใจ ความสามารถสูง จุดเน้นอยู่ที่ความช่วยเหลือกัน ไม่ใช่การแข่งขันกัน ประกาศชัดเจนว่า การเรียน การสอน คือ การสร้างคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ให้ความเคารพในความแตกต่าง หลากหลาย และ แผนการเรียนเน้นที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง... ในส่วนของการทำงานร่วมกันระหว่างคณะซิสเตอร์ และบุคลากรครูควรให้โอกาสในการเรียนรู้ด้วยกัน ตั้งเป้าหมายของแต่ละโรงเรียนให้ชัดเจน วางแผนระยะยาวและดำเนินงานตามแผนอย่างจริงจัง แม้ทำเองไม่ได้ทั้งหมดก็มีผู้อื่นดีให้ความช่วยเหลือ เพียงแต่เราขอให้คณะซิสเตอร์จริงจัง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ศึกษาเพิ่มเติมให้ มาก ๆ ดิ้นตัวอยู่เสมอ มีวินัยในการทำงาน สร้างความสมดุลของชีวิตประจำวันในความเป็นนักบวช ที่ทำงานด้านการศึกษา พร้อมทั้งจะร่วมแรงร่วมงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับบุคลากรฆราวาส พร้อมทั้งจะ ให้ผู้ร่วมงานร่วมตัดสินใจ โดยมีหลักการที่มั่นคง โดยที่ผู้นำก้าวไกลไปเสมอ ด้วยการถ่อมตน เรียนรู้อย่างไม่หยุดยั้ง ไม่ปล่อยตามกระแส เป็นที่พึงทางใจและวิญญาณแก่นักเรียน ผู้ปกครองและ นักเรียนเก่าได้ ทำความรู้จักรุและนักเรียนอย่างทั่วถึง ฟังเสียงนักบุญอัญญาและเลียนแบบวิถีของ ท่านอย่างจริงจัง หากสามารถเสวนาหรือทำงานวิจัยในเรื่องเช่นนี้ได้ น่าจะดี..."

จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ถึงประสบการณ์การทำงานกับโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัยและแนวความคิดในการทำงานกับคณะอัครทูตลิน มุมมองสำหรับการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอัครทูตลินเป็นอย่างไร

“ครูอัครทูตลินก็เหมือนเพลงบอกคณะ 10 ข้อ ซึ่งข้อแรกรวมอยู่แล้วว่า เป็นครูด้วยชีวิต เพราะว่า การเป็นครูคือ การถ่ายทอดชีวิต การสร้างชีวิตเด็ก เพราะฉะนั้น ความเป็นครูด้วยชีวิต เรียกร้องในเรื่องของแบบอย่างใช่ไหมคะ ? แบบอย่างของความเป็นครู ของการดำเนินชีวิต เพราะฉะนั้น ถามว่า ความเป็นครูอัครทูตลินตรงนี้ ถ้าพูดถึงว่า มีเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์อะไร ก็จะบอกได้ว่า มีอยู่แล้ว ชัดเจน ครูใหม่ที่เข้ามาจะค่อย ๆ ซึมซับความชัดเจนจะชัดขึ้นเรื่อย ๆ จาก การปฏิบัติของเขาซึ่งจะเกิดจากการซึมซับจากคุณครูรุ่นพี่ ๆ ที่ทำงานมานาน จะค่อย ๆ ถ่ายทอด การถ่ายทอดตรงนี้ถ่ายทอดจากพฤติกรรมสู่พฤติกรรมนะค่ะ เด็กเองจะได้อัตลักษณ์ของโรงเรียนไป ศิษย์อัครทูตลินเกิดจากการถ่ายทอด ซึมซับ สืบทอดจากพฤติกรรมที่แสดงออกต่อกัน ตรงนั้นเป็นหัวใจสำคัญและอันแรกที่เราเห็นก็คือ เรื่องของการรับใช้ ตรงนี้ชัด ออกมาจากไหน ชัดมากตรงที่ไม่ต้องมีคำสั่ง แสดงออกมาโดยอัตโนมัติ ซึ่งการรับใช้ตรงนี้เป็นการแสดงถึงการให้ การให้ที่ไม่หวังผลตอบแทน เช่น อย่างที่เราปฏิบัติกัน โดยอัตโนมัติก็คือ การช่วยเหลือตนเอง เป็นการรับใช้ตนเอง เราบอกว่าเราต้องดูแลตัวเองเป็น ช่วยเหลือตัวเองเป็น มันเป็นจุดหนึ่งที่ซึมซับลงไปว่า เราจะไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่นนะ เพราะฉะนั้น เราก็ต้องดูแลตัวเองเป็น ทานข้าวเสร็จต้องล้างเอง เก็บเอง ในขณะเดียวกัน โตะ แก้ว เมื่อเรานำมาใช้ต้องเก็บเอง ทานเสร็จต้องเช็ด ต้องถู สิ่งเหล่านี้ได้ซึมซับในตัวของนักเรียน นอกจากเก็บให้ตนเอง เมื่อเราทานอาหารกันเป็นกลุ่ม เราก็ต้องช่วยกันเก็บ เพราะฉะนั้นคำว่ารับใช้ก็เกิดแล้วคือ การช่วยเหลือกัน นอกจากตัวเองเราก็ช่วยเหลือคนใกล้ชิด แล้วตรงนี้เกิดความสุขตามมา เพราะฉะนั้นเราก็เรียนรู้ว่าความสุขเกิดจากการให้ ค่อย ๆ ซึมซับจากวงเล็ก ๆ จนกว้างขึ้น คือ งานที่ครูทำกับทีมชั้นของเรา ทีมชั้นของเราเกิดตรงนี้ เกิดจากการที่เราปฏิบัติต่อกันถูกไหม กลายเป็นความรัก ในกลุ่ม ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันจะตามมา เมื่อนำไปสอนเด็ก เด็กได้เห็นจากแบบอย่างจากครู เด็กจะค่อย ๆ ซึมซับ เพราะฉะนั้นพอออกไปสู่วงกว้างในสังคม สังคมก็กว้างขึ้น เราไปร่วมกับสังคมข้างนอก แน่นอ อย่างคุณครูต้องเข้าร่วมงานกับสังคม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของโรงเรียนเอกชนด้วยกัน หรือองค์กรที่กว้างขึ้น คือในฝ่ายการศึกษา รวมถึงระดับประเทศที่เราเข้าไปในเรื่องของสภาการศึกษา เพราะฉะนั้นความเป็นเอกลักษณ์ของเรา เอาไปฉายต่อแล้ว เช่น เราต้องทำงานร่วมกับเขา เมื่อทำงานเราจะเกิดการช่วยกัน ช่วยโดยที่เราไม่ได้หวังอะไรนะค่ะ คือ มีอะไรให้ช่วย เราเข้าไปช่วยเหลือ เพราะฉะนั้นผู้ร่วมงานที่เขาเห็นตรงนี้ เขาเห็นตัวตนของเรา ก็เกิดการช่วยเหลือกันด้วย เขาช่วย เราช่วย เพราะฉะนั้น เราไปจุดประกายให้หรือเปล่าคะ ? เพราะฉะนั้นแม้กระทั่ง ย้อนกลับมาในสังคมของครูอัครทูตลิน เวลามีปัญหา การแก้ปัญหา

ของเราไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา เพราะฉะนั้นจึงซึมซับ การแก้ปัญหาอย่างสันติ คุยกัน เปิดใจกันใช้ไหมคะ แล้วก็แบ่งปันกัน เราออกไปสังคมที่กว้างขึ้น จะช่วยทำให้เราไปอย่างสันติ เพราะฉะนั้นเวลาไปอยู่ในสังคมที่กว้างขึ้น เวลาแก้ปัญหา หลายคนก็จะใช้ความรุนแรง แต่เราจะไม่ใช่ พอเราเองไม่ใช่ เหมือนเราไปหยุดความรุนแรงได้ โดยที่เราไม่ได้ไปสั่งว่าเธอต้องหยุด แต่ว่าการแสดงออกของเราในการแก้ปัญหา มันช่วยเตือนสติคนร่วมงานกับเรา เพราะฉะนั้นความเห็นไม่ตรงกัน จะเกิดความขัดแย้ง ตรงนี้สำคัญ เพราะฉะนั้นจุดหนึ่งของความเป็นครูอู๋สุติน ที่ถูกซึมซับมา คือ การสร้างสันติ ไปที่ไหนเราไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร อันนี้อยู่ในหัวใจทุกคนอยู่แล้ว อันที่สองคือไปที่ไหนก็สงบที่นั่น ที่นั่นต้องสงบ ถ้าที่นั่นมีความรุนแรง เราไปเราก็ต้องบอกว่า เราคนหนึ่งละ ที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง เพราะฉะนั้น พอเราไม่ใช้ความรุนแรงเหมือนไปจุดประกายให้เขาคิด พองานจบปั๊บ หลายคนก็คุยกันว่า เออ นี่คือ เอกลักษณ์ของ โรงเรียนเรยีนา และเขาก็บอกว่า เหมาะสมแล้วที่เป็น โรงเรียนนักบวช เหมาะสมแล้วที่เป็นผู้หญิงแล้วสร้างแบบนี้ เป็นภาพที่หลังจากงานจบแล้วนะคะ เราก็จะมานั่งประเมินกัน ทุกคนก็จะคุยกันว่า เราได้สัมผัสความเป็นเอกลักษณ์ของเราทำให้เขารู้ว่า ถ้าจะทำงานเราจะทำงานด้วยกัน เราจะต้องนั่ง เราจะต้องหันหน้าเข้าหากัน คือบางทีไม่ต้องมีคำสั่ง ต้องแก้แล้ว ต้องลงไปช่วยเหลือ โดยที่ไม่ต้องอาศัยคำสั่ง เขาเรียกว่าแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ต้องลงไปแก้เลย เพราะอย่าลืมว่าเป็นงานของเรา งานของพวกเขา เมื่อมีปัญหาเราช่วย ตรงนี้เป็นอีกจุดหนึ่งที่คิดว่าครูอู๋สุตินหรือศิษย์อู๋สุติน เมื่อเข้าไปอยู่ที่ไหน ก็จะไปอยู่แบบนี้ ใช้ชีวิตแบบนี้ เป็นการสร้างสันติโดยที่ไม่ใช้ความรุนแรง โดยอาศัยการรับใช้ ไปสร้างสันติในสังคม เพราะฉะนั้นครูกิดว่า ณ ตรงนี้เป็นเอกลักษณ์ของคณะอู๋สุติน และอีกจุดหนึ่งคือ เมื่อเราทำแล้ว เราให้แล้ว เราไม่ได้ต้องการอะไร เราไม่ได้ต้องการคำตอบแทน ไม่ได้ต้องการอะไร ตรงนี้ก็เป็นเอกลักษณ์อีกอันหนึ่ง ทำให้ทุกคนได้สัมผัสว่า ให้คือให้ ให้แล้วให้เลย ให้ด้วยใจ แล้วพอเขาสัมผัสอย่างนี้ ก็เหมือนเป็นแบบอย่างอีก เพราะว่า การให้ที่แท้จริง คือการที่เราให้โดยไม่หวังอะไรตอบแทนใช้ไหมคะ ? อันนี้เป็นอีกจุดหนึ่ง แล้วก็ ไม่ชอบแสดงตัว ชอบทำงานอยู่เบื้องหลัง ความเป็นครูอู๋สุตินหรือศิษย์อู๋สุตินนี้ ไม่ชอบที่จะแสดงให้คนอื่นเห็นว่า เราทำอะไรบ้าง คือไม่ชอบแสดงว่า ฉันทำนะ หรือโฆษณาตัวเอง ไม่โปรโมท หรือว่าเสนอความคิดเห็นอะไรที่ไปหยุดคนอื่น หรือไปล่วงล้ำเกินเลยคนอื่น ถ้าเป็นครูอู๋สุตินจริงนะคะ จะไม่มีตรงนี้ แต่พร้อมที่จะใช้ชีวิตตัวเอง คือ การปฏิบัติให้เห็นมากกว่าพูด นี่คือเอกลักษณ์อันหนึ่ง คือ ทำมากกว่าพูด และการทำตรงนี้ไม่ได้หวังอะไร ทำด้วยใจ ไม่ได้หวังอะไร คิดว่าความเป็นครูอู๋สุตินอันนี้ เป็นอีกจุดหนึ่ง แล้วก็ ความสุภาพ จริง ๆ คือ ความสุภาพอ่อนน้อม ซึ่งแบบอย่างนี้ได้จากคณะซิสเตอร์ คือ จะต้องเคารพนบนอบ เพราะฉะนั้นไปที่ไหนก็แสดงออกว่า การที่เราไม่แสดงออก คือ เราเคารพนบนอบแต่ละคนว่า ทุกคนก็มีศักดิ์ศรี เป็นลูกพระเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราเคารพเขา แล้วรู้ว่าอีกจุดหนึ่งก็คือ

ครูอาจจะมองไปอีกมุมหนึ่งก็คือว่า ความเป็นครูอูร์สุลิน จริง ๆ แล้วต้องใช้แบบอย่างแม่อัจฉรา คือ เราจะต้องไม่ไปจดจำความผิดของคนอื่น ครูว่าเป็นอีกจุดหนึ่งที่ตัวเองนำมาใช้ในความเป็นครู ในความเป็นผู้บริหาร คือ เรามองว่าทุกคนทำผิดได้ตลอด เพราะว่าเราเป็นคนนะ และแน่นอนครู มองว่าการทำผิดมันคือ การเรียนรู้ เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ มันไม่ได้บอกว่า ผิดและให้อภัยไม่ได้ เพราะฉะนั้นคือ การเรียนรู้ มันไม่สามารถจะบอกถูกหรือผิด เพราะคือการเรียนรู้ แน่แน่นอนว่าผ่าน แล้วผ่านเลย ไม่ต้องไปใส่ใจมาก แต่เมื่อไหร่ที่มันเป็นความดีงาม การเรียนรู้ที่เป็นความดีงาม แน่แน่นอน ตรงนี้เราต้องชื่นชม แต่ถ้านักเรียนทำผิดหรือครูทำผิด หรือ ในครอบครัวมีการทำผิดขึ้นมา แล้วเราไปจามตอกย้ำ มันไม่ใช่ ถ้าเป็นครูอูร์สุลิน เราต้องใช้แบบนักบุญอัจฉรา คือไม่จดจำ ความผิด และไม่ชอบความรุนแรง ไม่ชอบการตำหนิที่รุนแรง เราไม่ช่างจดจำความผิดของคนอื่น เพราะว่าจะเป็นหนทางที่จะนำไปสู่สันติอยู่แล้ว ถ้าเป็นครูอูร์สุลิน ถ้าเราศึกษาจริง ๆ แบบอย่างของท่านนักบุญเป็นอะไรที่เราต้องตระหนัก และนำมาใช้ ย้อนกลับมา ณ วันนี้ การใช้ชีวิตของเรา และ เราใช้ชีวิตร่วมกับครู ร่วมกับเด็ก ร่วมกับผู้ปกครอง ถามว่า ทำแล้วสำเร็จไหม ความสำเร็จตอบ ไม่ได้ เพราะว่าเป็นการใช้ชีวิต จะตอบได้เมื่อนักเรียนกลับมาเล่า... ไม่ใช่การสั่งแค้นเป็นร้อยแล้ว ผลิดมาให้เห็น ใช้เวลา เพราะฉะนั้นอย่างการใช้เวลากับผู้ปกครองนี้ก็เช่นเดียวกัน คือ เขาใช้ความ รุนแรงกับลูก แล้วอยู่ ๆ ไปให้เขาหยุดไม่ได้ การถ่ายทอดของครู พฤติกรรมของครูที่ลงกับลูกสาว มันจะซึมซับลูกสาว แล้วลูกสาวจะไปแสดงออกกับพ่อแม่ แล้วพ่อแม่เห็นก็จะทำให้พ่อแม่ เกิดการ เปลี่ยนแปลง เชื่อกันเรื่องนี้จะว่า คือ การจัดการศึกษาและเป็นการศึกษาของอูร์สุลิน ที่บอกว่า ต้องการสร้างชีวิต เพราะนั่นคือ การถ่ายทอดพฤติกรรม ครูถ่ายทอดพฤติกรรมลงเด็ก เด็กถ่ายทอด พฤติกรรมลงพ่อแม่ แล้วพ่อแม่เปลี่ยนพฤติกรรม...อยากให้หัวใจของรักและรับใช้อยู่ในตัวเองของ ศิษย์อูร์สุลิน ของครู ของผู้บริหารทั้งหลาย หัวใจรักและรับใช้อยู่ข้างในของแต่ละคน และแสดง ออกมาในทางปฏิบัติ เขาจะสามารถใช้หัวใจของรักและรับใช้ ไปสร้างสันติให้กับสถานที่ที่เขาอยู่ นั่นคือ ความฝันของคุณครูนะ คำว่า “บุญคุณ” ครูเชื่อว่า ถ้าเขามีหัวใจรักและรับใช้ คำว่า “บุญคุณ” จะติดอยู่กับตัวเขาตลอดจนเขาตาย เมื่อเขามีโอกาส เขาจะต้องตอบแทน ไม่ว่าจะเป็น บุญคุณต่อพ่อแม่ คุณครู โรงเรียน สังคม ประเทศชาติ...”

อาจารย์ทินามารี ผลาดิกานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ได้กรุณาส่ง แบบสอบถามให้ผู้ศึกษาทางระบบอินเตอร์เน็ต เนื่องจากไม่สามารถพบกับท่านด้วยตนเอง คำตอบ ที่ได้รับมีคุณค่า ซึ่งอาจารย์ตอบคำถามไว้ว่า

“การอบรมศึกษาของคณะซิสเตอร์อูร์สุลิน เป็นไปตามปรัชญาของโรงเรียน คือ มุ่งให้ นักเรียน เป็นคนที่สมบูรณ์ สิ่งสำคัญคือ มุ่งให้นักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่ใช่มุ่งเน้นที่ความเก่ง อย่างเดียว รู้จักการรัก รับใช้ผู้อื่น มิใช่เฉพาะคนที่อยู่ในแวดวง วงศ์วานว่านเครือตัวเองเท่านั้น

ฝึกเรื่องสังคมสงเคราะห์ตั้งแต่ชั้นเล็ก มีกิจกรรมในแต่ละระดับชั้นให้เหมาะสมกับวัย และแตกต่างหลากหลาย ให้นักเรียน เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และปฏิบัติจริง ในด้านความรู้ มีการจัดการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ที่กว้างขวาง เป็น well-rounded person...ดีใจที่ปีนี้มีการทบทวนถึงอัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิก อัตลักษณ์การศึกษาอัครทูต และอัตลักษณ์มาแตร์อย่างจริงจัง ชัดเจน อยากให้มีการมองไปข้างหน้าและกำหนด vision เดียวกัน ร่วมกันระหว่าง คณะซิสเตอร์และผู้บริหาร เพื่อให้เกิดนโยบายและแนวปฏิบัติร่วมกัน ทางเดียวกัน...ฝันอยากให้ซิสเตอร์กลับมามีบทบาทสำคัญในการบริหารโรงเรียน ฝันอยากให้โรงเรียนสามารถอยู่ได้ท่ามกลางความท้าทายต่าง ๆ มีความกล้าในการตัดสินใจ ที่มุ่งเน้นการสร้างคนที่มีความรักให้ผู้อื่น รักคนอื่น พุดง่าย ๆ มี serviam เต็มเปี่ยม..."

อาจารย์สุนงลักษณ์ มโนมัย ผู้อำนวยการ โรงเรียนวาสุเทวี ซึ่งผู้ศึกษาได้เดินทางไปทำการสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2554 ที่โรงเรียนวาสุเทวี กรุงเทพฯ ได้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอัครทูตและการเป็นครูอัครทูตได้อย่างน่าฟังดังต่อไปนี้

“ในเรื่องอัตลักษณ์ของการศึกษาอัครทูต ในความคิดเห็นของครู รู้สึกว่าพอได้รับฟังก็จะพยายามมาศึกษาถึงความหมายของคำศัพท์นี้ว่าเป็นอย่างไร และเมื่อเข้าใจถ่องแท้แล้ว ได้นำมาต่อเนื่องนะคะ โดยที่เราที่รู้สึกว่าการเรียนการสอน ในการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของเรา ในความเป็นศิษย์ ในการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นศิษย์อัครทูต ได้พยายามเน้นที่ตัวตนของเด็กให้มีลักษณะเด่นชัด ตอนนี่เด่นชัดอย่างไร ในฐานะผู้บริหาร เราได้พยายามให้คุณครูได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันว่า ในจุดประสงค์ ในเป้าหมายของคุณแม่อยู่กลาง ที่ต้องการให้เราสร้างลูกศิษย์อัครทูต โดยเฉพาะเราคือลูกศิษย์ทั้งหลายที่เป็นผู้หญิง ที่เราสัมผัสอยู่ ต้องการอย่างไร เราก็มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มาสัมพันธ์กัน ก็ออกมาเป็นคุณลักษณะประการต่าง ๆ ที่ได้สรุปออกมาว่า เเด่นที่สุด คือ ต้องให้มีลักษณะรู้จัก รัก รับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีมโนธรรมที่เที่ยงตรง และในคุณลักษณะอันนี้ ก็เกิดจากการที่ได้สัมพันธ์ผู้บริหารอัครทูตด้วยกัน ที่เป็นหัวข้อใหญ่ ๆ เมื่อได้รับบทสรุปมาแล้ว มาดูบริบทของโรงเรียนเรา ที่เห็นว่า เราต้องการสร้างให้นักเรียนวาสุเทวีออกมาเป็นลูกศิษย์อัครทูตอย่างไร... คิดว่าสำหรับครูนะคะ ตามหัวข้อที่มี ครูก็มามองสิ่งต่าง ๆ ที่เน้นว่าอะไรคือสิ่งที่สำคัญ จะบอกว่าอะไรสำคัญที่สุดมันก็ยากมาก เพราะว่ามันเป็นหัวใจของความเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งครบ เช่น มีมโนธรรมที่เที่ยงตรง ครูก็คิดว่า การที่คนเรามีมโนธรรมที่เที่ยงตรงจะทำให้ได้รู้จักใคร่ตรงตัวเอง เมื่อใคร่ตรงตัวเองแล้ว สิ่งที่นักเรียนพยายามปรับปรุงแก้ไข เตือนตนเอง อันนี้ก็จะเป็สิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในทุกอิริยาบถของเขา ในการเดิน ในวินัยส่วนตัวแล้ว รู้จักที่จะรับผิดชอบสิ่งต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งคุณครูพยายามรณรงค์

กันว่า จัด โครงการเพื่อที่จะให้सानรัก เช่น เมื่อสมัยก่อนเราเรียกว่าโครงการธนาคารความดี ซึ่งอันนี้ก็จะมีการบันทึกความดี ให้นักเรียนได้พยายามที่จะสะสมความดีของตนเอง และในส่วนที่เป็นคุณลักษณะเรื่องการมีวินัยในทุก ๆ สถานที่ที่เขาควรจะปฏิบัติตัว เช่น เดินแถวให้มีระเบียบ ไม่พูดคุยกัน...มีความเคารพต่อผู้ใหญ่ ฉะนั้นเวลาพบผู้ใหญ่ รู้จักให้เกียรติ รู้จักหยุด รู้จักทักทาย ในการรับผิดชอบส่วนตัว รู้จักมาเรียนให้ทัน ตรงต่อเวลา แล้วก็เวลาเรียนก็ให้ตั้งใจและโดยเฉพาะชีวิตประจำวัน อาหารทุกวันนี้ เด็กบางคนชอบก็ทาน ไม่ชอบก็ทิ้ง ปลุกฝังให้เขานึกถึงคนอื่นและก็รับประทานอาหารให้หมด ในขณะเดียวกัน การพูดจาที่สุภาพทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้ใหญ่ คือให้เป็นคุณลักษณะที่คำใดไม่สุภาพ เราจะไม่ให้หลุดออกจากปากของเรา อันนี้ก็จะจะเป็นสิ่งที่เราพยายามแทรกในชั่วโมงสนทนาธรรมนะคะ อีกส่วนหนึ่งที่ต้องการปลุกฝังคือ การที่เขารู้จักยอมรับในสิ่งที่กระทำ ไม่ว่าจะเป็นชีวิตประจำวัน การไม่ส่งงาน การมีเกะกะอะไรขึ้น ให้เขารู้จักยอมรับ ถือว่าเราได้สอน ปลุกฝังความซื่อสัตย์ให้เขา และสิ่งสำคัญที่สุด คือ ความมีเสน่ห์ในตัวตน ในการเป็นศิษย์อัครสุลิน ความมีน้ำใจ การรับใช้ ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ เราก็จะเห็นว่าเด็กจะมองคุณครู ถืออะไร ทำอะไรเขาก็จะช่วย ซึ่งตรงนี้เด็กเล็กจะปลุกฝังได้ง่ายมาก และงานในห้องเรียน เรื่องเกี่ยวกับการทำความสะอาด การจัดบอร์ด หรือ ใครเห็นอะไรเลอะเทอะก็ทำ โดยส่วนที่เป็นชีวิตประจำวันและในส่วนพิเศษอื่น ก็จะมีโครงการจิตสาธารณะ เขาก็จะเข้าร่วมมือในการช่วยเหลือ เด็กเล็กไม่สามารถที่จะไปบำเพ็ญประโยชน์นอกสถานที่ได้ เขาก็จะบริจาค อดออม แล้วก็ทำบุญลงไปในการบิณฑบาตทำบุญ serviam แล้วเวลาที่พี่ ๆ ไป ก็จะได้บำเพ็ญส่วนนี้ โดยน้ำใจของน้อง ๆ ไปทำกิจกรรมและก็จะกลับมาเล่า แบ่งปันให้น้อง ๆ ฟัง ซึ่งจะมีชั่วโมงให้เขาแบ่งปันว่าได้ไปทำกิจกรรมอะไรบ้าง...ฉะนั้นในความเป็นครูอัครสุลินและศิษย์อัครสุลิน ศิษย์อัครสุลินพันธุ์ใหม่ ครูอัครสุลินพันธุ์ใหม่ บางทีเขาก็มองไม่ออกว่า ทำไมต้องช่วย ในการทำงานทีมขึ้นด้วยกัน แต่เราก็ยังได้ครูกลาง ๆ ที่ยังเป็นร่วมสมัย เขาจะไม่สนใจ ไม่ให้ช่วยฉันจะช่วย เอามานี้ พี่ช่วย แล้วก็ระดมกำลัง แล้วก็ไปบรรยายที่น่ารัก ก็คือ กล้าออกจากตัวเอง เพื่อจะปฏิบัติ บางคนบอกว่าเดี๋ยวโดนหมั่นไส้ ทำแล้วจะหาว่าลำเอียน คือ ถ้าคิดอย่างนี้ ไม่มีอะไรขยับเขยื้อน แต่ถ้าคุณเห็นคุณค่าได้สติทันที คุณก็ลงมือปฏิบัติ อันนี้จะช่วยกันได้ มันเหมือนกับเป็นมรดกที่ถ่ายทอดให้ครูรุ่นน้อง ที่ถ่ายทอดต่อกันเรื่อย ๆ สิ่งดี ๆ เหล่านี้ก็จะสืบทอด ซึ่งเราขอรับว่าในความเป็นมนุษย์ปุถุชนทุกคน เราเคารพอยู่แล้วว่า เขาอยากเป็นคนดี อยากทำดี แต่ในส่วนของค่านิยม วัฒนธรรม สังคมที่เปลี่ยนไป ชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมของการดำเนินชีวิตมันต่างไป มันก็อาจจะทำให้เห็นภาพว่า ทำทำไม ทำไมต้องทำด้วย จึงเกิดการ 1. เขาขัดแย้งกับตัวเอง 2. ความไม่กล้าที่จะแสดงและปฏิบัติในสิ่งที่คุณคิดว่า แม้อยู่กลางสอนไว้ ทำไปเถอะ ไม่มีอะไรผิด แล้วตอนนี้ก็ต้องพยายามกระตุ้นทั้งครูและนักเรียน และก็จัดเวทีให้มีการชมเชย คือ จัดการประกวด ไม่ได้ชิงชัยกัน แต่เป็นการสร้างความดีให้ปรากฏ เพื่อคนที่

อยากเป็นคนดีจะได้เผยตัว เชื่อกันว่าการทำความดีเป็นสิ่งที่เปิดเผยและสามารถทำได้ เพราะส่วนใหญ่ที่มีปัญหา คือ คนดีไม่กล้า และเวลาศิษย์ออร์สูลินไปที่อื่นจะเด่นชัด ยกตัวอย่างในเรื่องการศึกษา เขาไปศึกษาต่อที่โรงเรียนอื่น ซึ่งเขาไม่ใช่เป็นคนเรียนเก่ง แต่พอไปถึงตรงนั้นแล้ว อาจารย์บอกว่า ใครจะอ่าน Reading ทุกคนเงียบ เขาจะอาสาสมัคร เมื่อไม่มีใคร เขาโชว์ตัวขึ้นมา พอโชว์ตัวขึ้นมา ได้รับคำชม พอได้รับคำชมเขามีกำลังใจ”

ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ของคณะครู โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย คำตอบที่ผู้ศึกษาได้รับ คือ ความประทับใจและภาคภูมิใจในการเป็นครูออร์สูลิน ซึ่งได้แบบอย่างจากคณะซิสเตอร์ ที่ได้แสดงออกถึงความรักและรับใช้ด้วยการปฏิบัติจริง การปลูกฝังความเป็นครูออร์สูลินตามแนวทางการจัดการศึกษาออร์สูลิน การทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อนครู บรรยากาศของความเป็นพี่น้อง ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองทั้งด้านคุณธรรมและวิชาการอย่างไม่หยุดยั้ง โดยสิ่งที่คุณครูได้แสดงความคิดเห็นไว้ คือ การสร้างขวัญ กำลังใจจากผู้บริหาร ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นสิ่งของเสมอไป เพียงคำพูดที่ทำให้กำลังใจ ส่งเสริม สนับสนุน ห่วงใยในการทำงานของครู เป็นเรื่องที่คุณครูต้องการให้เกิดขึ้นในการทำงาน สามารถที่จะร่วมแรง ร่วมมือร่วมใจ เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ การสร้างลูกศิษย์ให้เป็นนักเรียนออร์สูลิน ตามปรัชญาและคติพจน์ของโรงเรียน

ผู้ศึกษา ได้เชิญกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย มาเสวนา พบปะพูดคุยถึงอัตลักษณ์การศึกษาออร์สูลิน ซึ่งตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนท่านหนึ่ง ได้แบ่งปันไว้ว่า

“...อยากให้โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีและดีตลอดไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรในรั้วเรยีนาแห่งนี้ อยากให้ท่านถ่ายทอดจิตวิญญาณ ความเป็นคนดีทั้งกายและใจ ให้แก่บรรดาลูกสาวทั้งหลายให้สมบูรณ์แบบ ตามปรัชญาของโรงเรียน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ปัญหาบางเรื่องคงได้รับการปรับปรุงและแก้ไขให้ทันเหตุการณ์ แท้จริงแล้ว คิฉันยังภาคภูมิใจในความเป็นเรยีนา ที่ทรงคุณค่าของความเป็นกุลสตรีอยู่เสมอ ยังคงอยากปลูกฝังจิตใจลูกสาวต่อไปเรื่อย ๆ ในการใช้ชีวิต อยู่ในรั้วเรยีนา ตลอดจนลูกหลานในภายภาคหน้า ซึ่งคงต้องได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนในสถาบันแห่งนี้อย่างแน่นอน เพราะสังคมปัจจุบัน การขัดเกลาจิตใจของเด็กมีน้อยลงเรื่อย ๆ คิฉันหวังไว้ว่า รั้วเรยีนาแห่งนี้ จะหล่อหลอมลูกสาวทั้งหลาย ให้เป็นบุคคลที่มีตัวตนอันงดงามของคำว่า “กุลสตรีแห่งล้านนา”

ข้อมูลจากแบบบันทึกการสัมภาษณ์บรรดาศิษย์เก่าของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ในภาพรวมบ่งชี้ว่าทุกท่าน เห็นคุณค่า ความหมายของปรัชญาและคติพจน์ของโรงเรียน ที่ช่วยให้พวกเขาเติบโตและเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตน เพราะการอบรมสั่งสอนจากบรรดามิซชันนารีและคณะซิสเตอร์ คณะครูที่ดูแลเอาใจใส่พวกเขาให้เป็นคนดี ถึงแม้กาลเวลาจะเปลี่ยนไป

บางท่านก็แสดงความคิดเห็นในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ ว่า บางเรื่องก็ไม่เห็นด้วยกับทางโรงเรียน แต่ก็ยังคงให้ลูกสาวหรือหลานสาว เข้าเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้ เพราะเรื่องการฝึกอบรมความเป็นกุลสตรี และเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ที่โรงเรียนได้ดำเนินการให้การศึกษาตามปรัชญาของโรงเรียนได้ดี

ผู้ศึกษาได้นั่งพูดคุยกับกลุ่มตัวแทนนักเรียนเรยีนาเซลิวิทย์าลัย ซึ่งเป็นคณะกรรมการร่วมพัฒนาโรงเรียน ที่ชาวเรยีนาเรียกนักเรียนกลุ่มนี้ว่า “นักเรียนสภาฯ” ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบบันทึกการสัมภาษณ์ ด้วยความตั้งใจและได้ให้คำตอบที่เป็นการบ่งบอกถึงความภาคภูมิใจในการเป็นลูกศิษย์ของโรงเรียนเรยีนาเซลิวิทย์าลัย โดยเฉพาะในเรื่องของปรัชญาและคติพจน์ พวกเขาได้เข้าใจ โดยการปฏิบัติจริง เนื่องจากกลุ่มของเขา เป็นตัวแทนนักเรียนทั้งโรงเรียน ในเรื่องของการเป็นผู้นำที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ทั้งการเรียนและกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจากคุณครู เช่น ในการทำกิจกรรมภายในโรงเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน อีกทั้งการเป็นแบบอย่างของนักเรียนทั้งโรงเรียน ในเรื่องระเบียบวินัย การรักษา มารยาทแบบกุลสตรีไทย ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ ช่วยเหลือ รักและรับใช้ทุกคนด้วยความเต็มใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำในสิ่งที่ดีงาม เป็นต้น และหากจบการศึกษาจากโรงเรียน จะยังคงนำความรู้ ความสามารถ และสิ่งที่ได้รับการปลูกฝังจากทางโรงเรียน เป็นต้นในเรื่องของการนำ “SERVIAM” ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อประโยชน์แก่บุคคลรอบข้าง และสังคมที่พวกเขาต้องร่วมชีวิตต่อไป

จากวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเรยีนาเซลิวิทย์าลัย เชียงใหม่ คือ เป็นโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับระดับประเทศ ทั้งด้านคุณภาพการศึกษา ความเป็นกุลสตรีที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีใจเมตตา รัก และรับใช้ มีทักษะการดำเนินชีวิตในวัฒนธรรมสังคมปัจจุบันควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ตามเจตนารมณ์ของคณะอัครสุลิน จะเกิดผลได้ โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ในการวางแผนและการดำเนินการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลง กระบวนการ รูปแบบ และวิธีการในการจัดการศึกษาฝึกอบรมของโรงเรียนโดยรวม ซึ่งเป็นกระบวนการและวิธีการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอัครสุลินของโรงเรียนเรยีนาเซลิวิทย์าลัย เชียงใหม่ ให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองสังคมและโลกในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็วได้ดียิ่งขึ้น ภาพความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น ทั้งการยอมรับของผู้ปกครอง เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ รู้จักและยอมรับอย่างกว้างขวาง เป็นตัวเลือกอันดับต้น ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนสตรีชั้นนำของจังหวัดเชียงใหม่ มีคุณภาพด้านวิชาการ มีหลักสูตรบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านคุณธรรม จริยธรรม การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้วยความรัก เมตตา เอื้ออาทร สามัคคี

เป็นหนึ่งเดียวกัน มีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการกับผู้เรียนและชุมชนอย่างหลากหลายและทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สำคัญเร่งด่วน คือ การพัฒนาด้านบุคลากรครู ให้มีคุณลักษณะของครูอู๋สุลินและมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครู